

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
024 жылғы « »
№ қаулысымен бекітілді
Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2020 жылғы 23 қазандағы
№ 707 қаулысымен бекітілген

**«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті»
коммерциялық емес акционерлік қоғамының
2024-2028 жылдарға арналған
даму бағдарламасы**

Мазмұны

1. Бағдарлама паспорты	3
2. Кіріспе (Бағдарламаның қысқаша аннотациясы мен мақсаты)	5
3. ҚазҰАЗУ-дың ағымдағы жағдайына, оның жетістіктеріне, проблемалары мен сын-қатерлеріне шолу.	5
3.1 Ағымдағы жағдайды талдау	5
3.2 Трендтер мен сын-қатерлерді талдау	9
3.3 Даму болжамы, дамудың ықтимал сценарийлерін және олардың ҚазҰАЗУ-ға тигізетін әсерін анықтау	12
4. Бағдарламаның пайымдауы, миссиясы және құндылықтары	12
5. ҚазҰАЗУ-дың стратегиялық басымдықтары	13
5.1 Академиялық қызмет	13
5.2 Ғылыми қызмет	13
5.3 ҚазҰАЗУ-дың үшінші миссиясы	14
6. Бағдарламаның мақсатына қол жеткізу жолдары	14
7. Бағдарламаны іске асырудың күтілетін нәтижелерін сипаттау	15
8. Бағдарламаны іске асыру барысын мониторингтеу және ілгерілеуін бағалау	17
Қосымша	18

Бағдарлама паспорты

Бағдарлама атауы	«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының 2024-2028 жылдарға арналған даму бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеу үшін негіздеме	1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2. «Ғылым туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 3. «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 4. «Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 5. Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспары 6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 27 сәуірдегі № 250 Қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында шағын және орта кәсіпкерлікті дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы 7. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 30 желтоқсандағы № 960 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2021 – 2030 жылдарға арналған тұжырымдамасы 8. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 270 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының ауылдық аумақтарын дамытудың 2023 – 2027 жылдарға арналған тұжырымдамасы 9. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы 10. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 476 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің 2020-2024 жылдарға арналған стратегиялық жоспары 11. 2019 жылғы 18 қаңтарда ғылыми кеңестің № 6 хаттамасымен бекітілген ҚазҰАЗУ-ды дамыту стратегиясы. 12. «Әділетті Қазақстанның экономикалық бағдары» атты Мемлекет басшысының 2023 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауы
Бағдарламаны әзірлеуші	«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КеАҚ

Бағдарламаның мақсаты	ҚазҰАЗУ-ды халықаралық деңгейдегі аграрлық зерттеу университетіне айналдыру.
Бағдарламаның міндеттері	1. Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту, ғылым мен білім беруді одан әрі интеграциялау. 2. Аграрлық білім беруді жаңғырту. 3. Корпоративтік басқарудың тиімді моделін құру және университеттің зияткерлік әлеуетін нығайту. 4. ҒҒТҚН коммерцияландыру экожүйесін және Экстеншн жүйесін дамыту. 5. Университеттің ғылыми-білім беру инфрақұрылымы мен цифрлық архитектурасын дамыту.
Бағдарламаны іске асыру мерзімі	2024-2028 жылдар
Қаржыландыру көздері	Бағдарламаны қаржыландыруға қажет сома 36 943 млн. теңге, оның ішінде республикалық бюджет қаражаты есебінен 25 190 млн. теңге, ҚазҰАЗУ-дың өз қаражаты және тартылған қаражаты есебінен 11 753 млн. теңге.

2. Кіріспе (Бағдарламаның қысқаша аннотациясы мен мақсаты)

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының даму бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) елдің әлеуметтік-экономикалық дамуы жөніндегі стратегиялық құжаттарда белгіленген міндеттерді орындау үшін әзірленген және ЖОО-ны халықаралық деңгейдегі аграрлық зерттеу университетіне айналдыруға бағытталған.

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» КЕАҚ-тың (бұдан әрі – ҚазҰАЗУ) 95 жылдық тарихы бар. 1929 жылы Алматы зооветеринарлық институты, 1930 жылы Қазақ ауыл шаруашылығы институты ашылды. 1996 жылы осы екі ЖОО негізінде Қазақ мемлекеттік аграрлық университеті құрылды. Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 5 шілдедегі № 648 Жарлығымен университетке ұлттық жоғары оқу орны деген ерекше мәртебе берілді, ал 2020 жылдың қазан айында Қазақстан Республикасы Үкіметінің №707 қаулысымен ұлттық зерттеу университеті деген мәртебе берілді.

Аграрлық білім беруді, ғылымды және өндірісті интеграциялауды күшейту үшін 2023 жылдың қыркүйегінде ҚР АШМ аграрлық ғылымының 5 субъектісі университетке сенімгерлік басқаруға берілді, олар: Қазақ егіншілік және өсімдік шаруашылығы ҒЗИ (ҚазЕжӨШҒЗИ), Қазақ мал шаруашылығы және жемшөп өндірісі ҒЗИ (ҚазМЖӨҒЗИ), Қазақ жеміс-көкөніс шаруашылығы ҒЗИ (ҚазЖКШҒЗИ), Қазақ қайта өңдеу және тағам өнеркәсіптері ҒЗИ (ҚазҚТӨҒЗИ), «Мерке» тәжірибе шаруашылығы.

Бағдарламаның мақсаты ҚазҰАЗУ-ды халықаралық деңгейдегі аграрлық зерттеу университетіне айналдыру болып табылады.

Трансформация нәтижесінде ҚазҰАЗУ зерттеу университетінің заманауи моделіне көше алады: (1) ғылыми зерттеулер, (2) ғылыми және жоғары білікті мамандарды даярлау және (3) инновацияларды енгізу (Extension services).

3. ҚазҰАЗУ-дың ағымдағы жағдайына, оның жетістіктеріне, проблемалары мен сын-қатерлеріне шолу

3.1 Ағымдағы жағдайды талдау

Қазақстанда «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар» және «Ветеринария» білім беру салалары бойынша мамандарды даярлау 24 ЖОО-да, оның ішінде ҚР АШМ 3 ЖОО-да жүргізіледі: ҚазҰАЗУ (Алматы қ.); С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық зерттеу университеті (Астана қ.); Жәңгір хан ат. Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті (Орал қ.). 10 өңірлік ЖОО-да факультеттер бар, 11-де дайындық мамандандырылған кафедраларда жүргізіледі.

ҚазҰАЗУ-да ғана дайындық барлық 7 бағыт бойынша жүргізіледі: Өсімдік шаруашылығы, Мал шаруашылығы, Орман шаруашылығы, Балық шаруашылығы, Агроинженерия, Су ресурстары және су пайдалану, Ветеринария.

ҚазҰАЗУ құрамында 6 факультет (24 кафедра) бар:

- 1) агробиология;
- 2) зооинженерия және тамақ өндірістерінің технологиясы;
- 3) ветеринария;
- 4) су, жер және орман ресурстары;
- 5) инженерлік-техникалық;
- 6) бизнес және құқық.

ҚазҰАЗУ 169 білім беру бағдарламасын жүзеге асыруда, оның ішінде 57 – бакалавриат, 90 – магистратура және 22 – докторантура. Барлық білім беру бағдарламалары халықаралық және ұлттық аккредитациядан өтті.

2023-2024 оқу жылында білім алушылар контингенті 5800 адамды құрады, оның ішінде бакалавриат – 5381, магистратура – 297, докторантура – 122 адам. Мемлекеттік білім беру гранттары бойынша білім алушылардың үлесі 68,7%-ті құрайды. Штаттық профессор-оқытушылар құрамының саны – 449 адам, оның ішінде 54 ғылым докторы, 174 ғылым кандидаты, 71 PhD докторы, 122 магистр. Ғылыми дәреже көрсеткіші – 65,7%.

Сонымен қатар университетке бюджет есебінен және бюджеттен тыс есептен жыл сайын Еуропа, Азия, АҚШ және ТМД елдерінің жетекші елдерінен дәріс оқу үшін 100 оқытушы шақырылады.

2023 жылы ЖОО-ның жалпы бюджетінде ғылыми қызметтен, инновациялық әзірлемелерден және коммерцияланатын жобалардан алынған кірістің үлесі 17%-ті құрады. Қаржыландырылатын ғылыми зерттеулерге тікелей 18,3% ПОҚ, 44% магистрант және 23% докторант қатысады.

ҚазҰАЗУ-дың шетелдік стратегиялық серіктестері: QS-WUR әлемдік рейтингінде аграрлық білім және ғылым бойынша жетекші орындарға ие Wageningen (Нидерланд), AgroParisTech (Франция), University of Nebraska-Lincoln (АҚШ) университеттері болып табылады.

ҚазҰАЗУ-да «Ташкент ирригация және ауыл шаруашылығын механикаландыру инженерлері институты» ұлттық зерттеу университетінің (ТИАМИИ ҰЗУ) филиалы құрылды.

Қытайдың ғылыми орталықтарымен және жоғары оқу орындарымен жұмыстар жүргізілуде.

ҚазҰАЗУ-дың білім беру, ғылыми-зерттеу және инновациялық қызметі бағытталған нысаналы өңірлеріне Қазақстанның Оңтүстік және Оңтүстік-Шығыс өңірлері жатады, олар: Алматы қ., Абай, Алматы, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Жетісу, Қызылорда, Түркістан облыстары, Шымкент қ. (3.1.1-сурет).

3.1.1-сурет – ҚазҰАЗУ-дың нысаналы өңірлері

Нысаналы өңірлердің ауыл, орман және балық шаруашылығында (өзін-өзі жұмыспен қамтығандарды қоспағанда) 2021 жылы 661,6 мың адам¹ немесе Қазақстан Республикасындағы осы салаларда жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 56,2%-і жұмыспен қамтылды. Егер республика бойынша орта есеппен ауыл, орман және балық шаруашылығында жұмыспен қамтылғандардың үлесі 13,4%-ті құраса, Нысаналы өңірде бұл көрсеткіш 1,0-1,5 есе жоғары. Яғни, жалпы елге қарағанда Нысаналы өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы үшін АӨК-тің маңыздылығы жоғары.

Қазіргі уақытта шетелдік стратегиялық әріптестердің қатысуымен ғылыми-білім беру процесін одан әрі жетілдіру жөніндегі іс-шаралар кешені іске асырылып келеді. Мәселен, Wageningen (Нидерланды) университетімен «Ветеринариялық-азық-түлік қауіпсіздігі және технология», «Өсімдіктер туралы ғылым және технологиялар» деген екі білім беру бағдарламасы бойынша мамандар даярлануда, олар Білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген. Университетте Wageningen университетімен ынтымақтасу институты жұмыс істейді.

AgroParisTech университетімен бірлесіп оқу бағдарламаларын жаңғырту, көп деңгейлі модульдік жүйені енгізу бойынша жұмыс басталды. ҚазҰАЗУ-дың білім беру бағдарламаларына аудит жүргізілді, STEM-пәндер бойынша силлабустар әзірленді. Nebraska-Lincoln университетімен (АҚШ) бірлескен қос дипломды білім беру бағдарламалары әзірленуде.

Сондай-ақ ҚазҰАЗУ-да студенттерді оқытудың практикалық бағытын күшейту бойынша жұмыс басталды:

- облыс әкімдерінің қолдауымен студенттер практикасының базасы ретінде 350 ірі агроқұрылым белгіленді;
- ғылыми-зерттеу институттарының жетекші ғалымдары кафедра қызметкерлері болып жұмыс істеуде, бұл ПОҚ штатының 20%-ін құрайды;
- өндірістің нақты секторының өзекті мәселелері бойынша дәрістерді кәсіпорын басшылары, бизнесмендер оқиды – барлығы 60 стейкхолдер;
- университеттің оқу-тәжірибелік шаруашылығы, Қазақстан-Нидерланд интенсивті бағы, Қазақстан-Корей инновациялық жылыжайы, су хабы, ветеринариялық клиникасы, ҚазЖКШҒЗИ, ҚазЕжӨШҒЗИ, ҚазМЖӨҒЗИ тәжірибелік алаңдары, сондай-ақ жалпы ауданы 5 мың гектарды құрайтын «Мерке» ТШ бар. Осы құрылымдардың базасында студенттер практикалық білім алатын дуальды оқыту жүргізіледі. Академиялық күнтізбе өзгеруде, 2024-2025 оқу жылынан бастап аграрлық мамандықтардың студенттері ауыл шаруашылығы жұмыстарының маусымдық кезеңінде практикалық жұмыс дағдыларын үйренеді.

¹ Осы жерде және әрі қарай – статистикалық деректер Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің материалдарына сәйкес келтірілген, www.stat.gov.kz, «Еңбек», «Ауыл шаруашылығы» бөлімдері

Университетте Ауыл шаруашылығы министрлігі департаменті (USDA, АҚШ) сарапшыларының ұсынысына және INRA (Франция), INTA (Аргентина), EMBRAPA (Бразилия) жетекші ғылыми орталықтарының тәжірибесіне сәйкес құрылымдар құрылды. Бұл құрылымдардың миссиясы – АӨК-тегі үздік инновациялық технологиялар мен жаңа білімді іздеу, тарту және беру. Олардың көпшілігі халықаралық агенттіктермен аккредитацияланған және жоғары оқу орындарының ғалымдары, ҒЗИ және агроқұрылымдардың мамандары үшін ұжымдық пайдалануға ашық.

Азия даму банкінің қолдауымен 2017 жылы Халықаралық зерттеу орталығы – Су хабы құрылды. Оның құрамына: Су ресурстары және мелиорация кафедрасы, 14 зерттеу зертханасы, Гидротехниктердің біліктілігін арттыру институты, Су проблемалары және халықаралық су ынтымақтастығы ғылыми-зерттеу институты кіреді. Су хабының миссиясы су ресурстарын тиімді басқару үшін Қазақстан мен Орталық Азияның барлық су ғалымдарының күш-жігерін су мәселесіне жұмылдыру болып табылады. Тек 2022-2023 оқу жылында гидротехниктердің біліктілігін арттыру институтында су шаруашылығы саласының 75 маманы өтті.

Университет ғалымдары стартаптар әзірлеуде. ҚР БҒМ Ғылым комитетінің желісі бойынша «Инновациялық технология бойынша бие және түйе сүтінің құрғақ ұнтағынан лактоферрин өндіруді ұйымдастыру» тақырыбында 230 млн. теңге сомасында коммерцияландыру жобалары іске асырылды. «LFCompany» ЖШС бизнес-серіктес болды. Өнімдер экспортқа бағытталған.

Ғылыми әзірленген рецептуралар мен заманауи технологиялық процестерді қолдана отырып, реторт пакеттер мен ламистерлі ыдыстар секілді инновациялық қаптамада түйе еті (түйенің бұқтырылған еті, түйе етімен күріш, қарақұмық, арпа ботқасы) негізінде ет және ет-өсімдік консервілерін өндіретін типтік шағын зауыт құрылды.

«Халықаралық стандарттарға сәйкес жергілікті экологиялық таза азық негізінде өсірілген балықтан (тиляпия, Африкалық клари жайыны және т.б.) органикалық тағам өнімдерін өндіру» жобасы бойынша тұйық сумен жабдықтау жүйесінде балықты өнеркәсіптік өсіру барысында тильпия мен клари тәрізділерді толық рационды азықтандырудың ғылыми және практикалық негізі құрылды.

Университет ғалымдары 100-ге жуық зерттеу, енгізу және халықаралық жобаларды жүзеге асыруда.

Ғылыми-зерттеу жобаларын жүргізуге студенттер мен магистранттардың 50%-і тартылған.

ҚазҰАЗУ әлемнің 137 жетекші жоғары оқу орнымен және ғылыми орталықтармен жұмыс істейді. 15 халықаралық жоғары білім және ғылым қауымдастықтары мен ұйымдарының мүшесі.

Университетте төмендегі орталықтармен бірлескен халықаралық ғылыми жобалар жүзеге асырылуда:

- Ақмола облысындағы жайылымдық аумақтарды бағалау бойынша USDA және Мичиган штатының университетімен бірге;

- «Қазақстан мен Моңғолиядағы тамақ, энергия және су өнімдерінің өзара тәуелді динамикасы» тақырыбы бойынша NASA және Жердің жаһандық өзгерістері мен оларды бақылау орталығымен бірге;

- Көкөніс дақылдарының жаңа сорттарын өсіру бойынша Дүниежүзілік көкөніс өсіру орталығымен (WVC) бірге және т. б.

Сонымен қатар қойылған мақсаттарға қол жеткізуге кедергі келтіретін бірқатар жүйелік проблемалар бар.

Атап айтқанда, Қазақстанның барлық оқу орындарындағыдай ҚазҰАЗУ-да бір-бірінен алшақ үш бағыт жұмыс істейді, атап айтар болсақ: АӨК үшін кадрлар даярлау, АӨК саласындағы ғылыми зерттеулер, өндіріске жаңа технологияларды енгізу.

АӨК үшін кадрлар даярлау саласындағы негізгі проблема – мамандарды даярлау сапасының жұмыс берушілердің үмітін ақтамауы.

Жоғары білімі бар мамандарды даярлау сапасына әсер ететін себептер:

- оқыту технологияларының ескіруі;
- аграрлық ғылым мен білім берудің өндіріспен байланысының әлсіздігі;
- АӨК субъектілерінің ҒҒТҚН-ға деген сұранысының және оларды өндіріске енгізудің төмендігі;

- университеттердің материалдық-техникалық базасының ескіруі. Жетекші ауылшаруашылығы өндірушілерінің технологиялық тұрғыдан жабдықталу деңгейі жоғары оқу орындарына қарағанда едәуір жоғары. Өз кезегінде, МТБ-ны дәл солай жабдықтамай, түлектердің қажетті дайындық деңгейін арттыру мүмкін емес;

- білім алушылардың практикалық дайындығының жеткіліксіздігі. Ескірген инфрақұрылыммен қатар жоғары оқу орындарында практикалық оқытуға арналған инфрақұрылым тапшылығы байқалады. Басқа ұйымдарда практикадан өту олардың тарапынан қызығушылықтың болмауымен және университеттердің практиканы сапалы ұйымдастыруы үшін қаржылық мүмкіндіктерінің болмауымен шектеледі;

- аграрлық ғылымның сервистік инфрақұрылымының дамымауы, білімді таратудың, агротехнологияларды трансферлеу мен коммерцияландырудың тұтас жүйесінің іс жүзінде жоқтығы, сондай-ақ олардың жеткіліксіз қаржыландырылуы;

- әлемнің дамыған елдерінің жетекші ғылыми орталықтарымен өзара іс-қимылдың әлсіздігі;

- академиялық ұтқырлық бағдарламасының жүйесіз және тұрақсыз жүзеге асырылуына байланысты ПОҚ пен білім алушылардың озық шетелдік білім мен технологияларды игеруге мүмкіндіктерінің шектеулігі.

3.2 Трендтер мен сын-қатерлерді талдау

Бүкіл әлемде азық-түлік қауіпсіздігі ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің басты шарттарының бірі және экономиканы дамытудың басым бағыты болып табылады.

Біріккен ұлттар ұйымының Азық-түлік және ауылшаруашылығы ұйымының (ФАО) мәліметтері бойынша, қазіргі уақытта Жер бетіндегі әрбір жетінші тұрғын немесе сарапшылардың бағалауы бойынша 800 миллионнан 1 миллиард 200 миллионға дейін адам тамақ тапшылығынан зардап шегеді екен.

Азық-түлік қауіпсіздігі бойынша әлем елдерінің рейтингінде 2022 жылы Қазақстан 32-ші орынға ие болды. Индекс 72,1 балды құрады.

Сондықтан бүкіл әлемдегі сияқты Қазақстан үшін азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету негізгі тренд болып табылады.

Республикада ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірумен 262,7 мыңнан астам агроқұрылым айналысады, оның 93,7%-і – жеке кәсіпкерлер мен шаруа (фермер) қожалықтары. Бұдан басқа, ауыл шаруашылығы өнімін өндірумен 1,6 млн. астам жеке қосалқы шаруашылық айналысады, олар өсімдік шаруашылығы өнімінің 26,4%-ін және мал шаруашылығы өнімінің 65,5%-ін өндіреді. Шаруа (фермер) қожалықтарының 58,6%-інің 50 гектардан аспайтын ауыл шаруашылығы алқаптары, 79%-інің 50 гектардан аспайтын егістік жерлері бар. Бұл елдегі АӨК-тегі өндірістің ұсақ тауарлы екендігін көрсетеді. Осыған байланысты ауылдағы кооперация іс жүзінде дамымаған күйінде қалып отыр. Статистика деректері бойынша елде 3284 ауылшаруашылығы кооперативі тіркелген. Алайда олардың көпшілігі жұмыс істемейді.

Урбанизация мәселесі және ауыл тұрғындарының қалаларға кету үрдісінің күшеюі ауыл шаруашылығындағы онысыз да жұмыс күшінің тапшылығын ушықтырып отыр. Ауылшаруашылығы мамандықтары еңбек ақының төмен деңгейіне, ауыл тұрмысының жабдықталмауына, ауылдағы инженерлік және әлеуметтік инфрақұрылымның дамымауына байланысты жастар арасында беделді емес. Жас мамандардың ауылда қалуын ынталандырудың мемлекеттік бағдарламалары тиімсіз болуда.

Ауыл шаруашылығының энергиямен жабдықталуының жоғары болуы, саланың ғылымды қажетсінетін агротехнологияларға көшуі есебінен еңбек өнімділігін арттыру арқылы ауылдағы кадрлар тапшылығы проблемасын шешу керек. Осы көрсеткіштер бойынша Қазақстан ауыл шаруашылығы дамыған елдерден едәуір артта қалып отыр. Мысалы, Беларусьте ауылшаруашылығымен айналысатын бір жұмыскер 33,5 мың АҚШ долларына, Ресейде – 18,4 мың АҚШ долларына тең өнім өндіреді екен (*Тоқаев: 2022 жылы ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігі мен экспорт 2,5 есе өсуі тиіс* [//https://forbes.kz/process/economy](https://forbes.kz/process/economy)).

Қазақстанда бұл көрсеткіш 2021 жылы 6417,7 мың теңгені немесе ауыл шаруашылығымен айналысатын бір адамға шаққанда 14,8 мың АҚШ долларын құрады.

Ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігінің деңгейіне сонымен бірге ауыл тауар өндірушілерінің білім деңгейінің жеткіліксіздігі, агротехникалық әдістерді білмеуі, малдарды күтіп-бағу және оларға күтім жасау жөніндегі талаптардың бұзылуы әсер етеді.

Бүгінде еліміздің фермерлік шаруашылықтарында 283,3 мыңнан астам адам жұмыс істейді, олардың тек 18,1%-ының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар.

Осыдан білімді тарату жүйесі мүлдем жетілмей қалып отыр. Есептік деректерге сүйенсек, елде тек 22 білім тарату орталығы жұмыс істейді екен, бұл ауыл шаруашылығы дамыған елдерге қарағанда он есе аз көрсеткіш.

Ағымдағы кезеңнің басты сын-қатерлерінің бірі климаттың жаһандық өзгеруі және соған байланысты экономиканың аграрлық секторын дамытуда туындайтын

қиындықтар болып табылады. Сондықтан АӨК-ті дамыту векторы дәл осы факторды ескере отырып бағытталуы тиіс. Атап айтқанда, стрестік ауа райына бейімделген заманауи агротехнологияларды әзірлеп, өндіріске енгізу, ауруларға және климаттағы күрт ауытқуларға төзімді өсімдіктердің жаңа сұрыптарын жасау қажет. Әсіресе су мәселесін шешу өте маңызды. Жаһандық климаттың өзгеруі тұщы су тапшылығының кең таралуына әкелді. Қазақстан су ресурстары тапшылығы бар елдер санатына жататындықтан, осы жаһандық сын-қатердің жағымсыз әсері еліміз үшін ауыр зардаптар әкеледі.

Аграрлық ғылымды дамытып, заманауи құзыреттерге ие кадрларды даярламай, жоғарыда көрсетілген проблемаларды шешу мүмкін емес. Сондықтан аграрлық ғылым мен мамандарды даярлау ең алдымен, қазіргі заманғы жаһандық сын-қатерлердің әсерінен туындайтын проблемаларды шешуге бағытталуы тиіс.

Әлемде ғылымды қаржыландыру деңгейі бойынша мемлекеттердің үш тобы бар: 1) жоғары көрсеткіштері бар – ЖІӨ-нің 3%-тен астамы; 2) орташа – ЖІӨ-нің 1-3%-і; 3) төмен – ЖІӨ-нің 1%-тен азы.

Батыстың жетекші елдерінде ҒЗТКЖ шығыны ЖІӨ-нің 2-3%-ін құрайды, оның ішінде АҚШ-та – 2,7%, Германияда – 2,87 %, Жапонияда – 3,48%, Швецияда – 3,62 %, Израильде – ЖІӨ-нің 4,2%-і. Қытайдың ҒЗТКЖ шығындары өте жоғары қарқынмен өсуде, бұл көрсеткіш ЖІӨ-нің 1,65%-ін құрайды. Ағымдағы онжылдықта Қытай Еуроодақ елдерін қуып жетеді, ал келесі онжылдықта ғылымға жұмсалған шығын көлемі бойынша АҚШ-ты қуып жетеді деген болжам бар. Ал ЮНЕСКО сарапшылары барлық ғылым шығындарының 60%-тен астамы тек екі елге – АҚШ пен Қытайға тиесілі екенін атап өтті.

Экономикалық дамыған елдердің көпшілігінде бұл көрсеткіш ЖІӨ-нің шамамен 2%-ін, өтпелі экономикасы бар елдерде — 1,5%-ін (Ресейде – 1%) құрайды. Сонымен қатар елдердің 80%-і ғылыми зерттеулерге ЖІӨ-нің 1%-тен аз мөлшерін инвестициялайды. Олардың ішінде Қазақстан да бар, ҚР ҒЖБМ ресми деректері бойынша ғылымды қаржыландыру көлемі ЖІӨ-нің 0,13%-інен аспайды екен.

Дамыған елдерде жаңа білімі немесе шешімдері бар өнімдер, жабдықтар және жаңа немесе жетілдірілген технологиялар ЖІӨ өсімінің 70-тен 85%-ге дейінгі көлемін қамтиды. Мәселен, Германияда кәсіпорындардың 71,8%-і, Бельгияда 53,6%-і, Эстонияда 52,8%-і, Финляндияда 52,5%-і, Швецияда 49,6%-і тұрақты түрде технологиялық инновацияларды жүзеге асырады, ал Қазақстанда бұл көрсеткіш 31,9%-тен аз [*Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін дамытудың 2021-2030 жылдарға арналған тұжырымдамасы*].

Аграрлық ғылымды дамыту, оны бәсекеге қабілетті кадрларды даярлаумен интеграциялау, өндіріске инновацияларды енгізу арқылы ҚазҰАЗУ осы проблемаларды шешуге белсене атсалысуы тиіс.

3.3 Даму болжамы, дамудың ықтимал сценарийлерін және олардың ҚазҰАЗУ-ға тигізетін әсерін анықтау

Болжам бойынша жаһандық сын-қатерлердің күшеюі, әлемдік саяси, экономикалық және демографиялық ахуалдың шиеленісуі аясында әлемдегі азық-түлік қауіпсіздігі проблемасы өзекті бола түседі.

Біріккен Ұлттар Ұйымының халықтың қоныстану саласындағы қорының (БҰҰХҚ) деректеріне сәйкес, 2030 жылға қарай планета халқының саны 8,5 млрд. адамға жетеді, ал 2050 жылға қарай 9,7 млрд. адамды құрайды, бұл азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етудің өзектілігін одан әрі арттырады.

Мұндай жағдайда Қазақстан екі міндетті іске асыруы керек, атап айтқанда, өзінің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуі керек және қазіргі әлеуетті ескере отырып, әлемдік нарықтарға азық-түлік тауарларын жеткізу бойынша өңірдегі көшбасшы болуы қажет. Алайда бұл мақсатқа жету үшін біздің агроөнеркәсіптік кешеніміз жоғары бәсекелестік сапаға ие болуы тиіс. Мұның бәрі өндіріске аграрлық ғылымның соңғы жетістіктерін барынша енгізу, саланың инвестициялық тартымдылығын, еңбек өнімділігін арттыру және өндірісті заманауи құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті мамандармен қамтамасыз ету есебінен экономиканың аграрлық секторының бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған кешенді шараларды қабылдауды талап етеді. Бұл үдерісте еліміздің аграрлық бейіндегі жетекші жоғары оқу орны болып табылатын ҚазҰАЗУ орасан зор рөлге ие болмақ.

Алайда қазіргі материалдық-техникалық жарақтандыру, зерттеу және білім беру қызметін ұйымдастыру деңгейімен, сондай-ақ кадрлық құраммен ҚазҰАЗУ алға қойылған міндеттерді сәтті шеше алмайтыны анық. Үздік әлемдік тәжірибеге сүйене отырып, жүйелі өзгерістер мен түбегейлі реформалар жүргізу қажет болады. Бұл тұрғыдан алғанда, ең жақсы ұсыныс – оны әлемдік деңгейдегі зерттеу университетіне айналдыру, онда зерттеу қызметі, білім беру және ғылыми жетістіктерді өндіріске енгізу процестері бірыңғай жүйеге біріктірілуі керек. Бұл Бағдарлама осы мақсатта арнайы әзірленді.

4. Бағдарламаның пайымдауы, миссиясы және құндылықтары

Бағдарламаның пайымдауы: Қазақстанның, Орта және Орталық Азияның аграрлық бейіндегі элиталық ғылыми-инновациялық ЖОО, ол:

- ғылыми-зерттеу ұйымдарымен және экономиканың нақты секторымен әріптестікте халықаралық стандарттар деңгейінде ғылыми-білім беру процесін жүзеге асырады;
- ауылшаруашылығындағы инновациялық аграрлық зерттеулер мен қайта құрулардың драйвері болып табылады;
- білім мен технологиялардың таралуын, инновациялық ғылыми-білім беру инфрақұрылымын қалыптастыруды және дамытуды қамтамасыз етеді;
- адами капиталды дамыту үшін жағдай жасауға кепілдік береді;
- QS-WUR әлемдік рейтингіндегі 400 жоғары оқу орнының қатарына кіреді.

Бағдарламаның миссиясы – экономиканың аграрлық секторын көтеру және аграрлық ғылымды дамыту, оның жетістіктерін өндіріске енгізу, АӨК үшін заманауи білімі бар бәсекеге қабілетті және құзыретті кадрларды даярлау арқылы елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Бағдарламаның құндылығы – Қазақстанда ғылымды, білім беруді және өндірісті біріктірудің заманауи моделін құру және оны еліміздің басқа ЖОО-дарына трансформациялау.

5. ҚазҰАЗУ-дың стратегиялық басымдықтары

5.1 Академиялық қызмет

Зерттеу университетінің заманауи моделі шеңберінде мамандарды даярлау сапасын арттыруға бағытталған оқу процесін тиімді ұйымдастыру үшін білім беру қызметін жоспарлау және басқару бойынша жүйелі шаралар қабылдау академиялық қызметтегі стратегиялық басымдық болып табылады.

Бұл ретте күш-жігер мыналарға бағытталатын болады:

1) ең алдымен, еңбек нарығын форсайт-зерттеулер негізінде білім беру бағдарламаларын жедел жаңарту, агробизнес қажеттілігі және оқытудың практикалық бағытын күшейту есебінен жаңа формациядағы біліктілігі жоғары мамандарды даярлау;

2) ҒЗИ ғалымдарын, тәжірибелі басшыларды және үздік агроқұрылымдардың мамандарын білім беру процесіне барынша тарту арқылы білім, ғылым және өндірістің интеграциясын қамтамасыз ету;

3) халықаралық ғылыми-білім беру кеңістігіне интеграциялануды қамтамасыз ету;

4) оқытудың инновациялық технологияларын енгізу;

5) білім беру сапасын ішкі және сыртқы қамтамасыз ету жүйесін құру;

6) академиялық ұтқырлықты дамыту;

7) студентке бағытталған оқуды іске асыру;

8) парасаттылық, академиялық адалдық, оқыту мен білім алушылардың білімін бағалаудағы табандылық сияқты моральдық құндылықтарды дамыту.

Жоғары академиялық стандарттарды сақтау және сапаны ішкі бақылауды қамтамасыз ету мақсатында ҚазҰАЗУ Академиялық адалдық лигасына кірді.

Білім алушыларда тиісті мәдениетті қалыптастыру үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы технологиялар алаңы құрылды.

5.2 Ғылыми қызмет

Ғылыми қызметтегі стратегиялық басымдықтар:

- ҚазҰАЗУ-ға сенімгерлік басқаруға берілген ҒЗИ ғалымдарымен бірлесіп ПОҚ, магистранттар мен докторанттарды ғылыми қызметке барынша тарту;

- зияткерлік әлеуетті нығайту;

- қолданбалы ғылымды дамыту;

- ғылыми зерттеу тақырыптарының агробизнес қажеттіліктеріне сәйкестігі;

- ірі пәнаралық ғылыми бағдарламаларды іске асыруға көшу;
- халықаралық ғылыми жобаларға қатысу;
- ғылыми зерттеулердің нәтижелерін өндіріске енгізуге баса назар аудару.

5.3 ҚазҰАЗУ-дың үшінші миссиясы

ҚазҰАЗУ-дың үшінші миссиясының стратегиялық басымдығы оның білімді таратуға қатысуы, зерттеу қызметінің нәтижелерін өндіріске енгізу, нысаналы өңірде әлеуметтік маңызы бар жобаларды іске асыруға қатысу болып табылады. Атап айтқанда, ҚазҰАЗУ жергілікті жерлерде білім тарату орталықтарын құруға ғана емес, олардың тиімді жұмыс істеуіне де атсалысады, сол арқылы фермерлерді оқытуда, ауылшаруашылығы мамандарының біліктілігін арттыруда басты рөл атқарады. Тәжірибелі шаруашылықтар базасында пилоттық режимде инновациялық жобалар іске асырылатын болады, кейіннен олар фермерлерді оқыту және жаңа агротехнологияларды көрсету базасы ретінде пайдаланылатын болады. Сонымен қатар ҚазҰАЗУ шағын инновациялық кәсіпорындарды құру және дамыту, жергілікті жерлерде бизнес-құрылымдармен бірлесіп нақты бизнес-жобаларды жасау және іске асыру арқылы ғылыми әзірлемелерді өндіріске енгізуге бет бұрады.

6. Бағдарламаның мақсатына қол жеткізу жолдары

Бағдарламада айтылған мақсаттарға қол жеткізу үшін келесідей шаралар қабылдау қажет:

- осы Бағдарламаның 4-8 - қосымшаларына сәйкес, ҚазҰАЗУ-дың материалдық-техникалық және зертханалық базасын заманауи жабдықтармен нығайту;

- әлемнің жетекші зерттеу университеттерінің тәжірибесі бойынша барлық деңгейлерде ЖОО-ның ұйымдастырушылық құрылымы мен басқару жүйесін реформалау бойынша шаралар кешенін жүргізе отырып, ҚазҰАЗУ-ды әлемдік деңгейдегі зерттеу университетіне айналдыруды аяқтау.

Академиялық қызмет саласында алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін мынадай шаралар қабылданатын болады:

- академиялық еркіндік беріліп, материалдық-техникалық және зертханалық база жаңартылады;

- шетелдік стратегиялық әріптестермен бірлесіп, білім беру бағдарламаларын жаңғырту және жедел жаңарту жүйесі құрылады, білім беру процесіне қазақстандық ҒЗИ және шетелдік ғылыми-білім беру орталықтарының ғалымдары тартылатын болады;

- алған теориялық білімді практикада бекіту, дуальды білім беруге көшу, практикалық сабақтар мен өндірістік практиканы ауылшаруашылығы жұмыстарын жүргізудің технологиялық мерзімдерімен үйлестіру, оқыту процесіне үздік агроқұрылымдардың басшылары мен мамандарын тарту үшін оқу және ғылыми-өндірістік платформалар құру арқылы оқытудың практикалық бағыттылығы күшейтіледі;

- практикалық дайындықтың базасы болып табылатын тәжірибелі шаруашылықтардағы, ҒЗИ-дағы студенттер үшін қажетті өндірістік және тұрмыстық жағдайлар жасалады;

- шетелдік университеттермен бірлесіп, қос дипломды білім беруге кезең-кезеңмен көшу қамтамасыз етіледі;

- академиялық ұтқырлық шеңберінде білім алмасу бойынша жұмыстар жандандырылады;

- кәсіптік бағдар беру жұмысын жандандыру және ауыл өміріне ынталы талапкерлерді оқуға қабылдау арқылы ауылдағы түлектерді жұмысқа орналастырудың және ауылға орнықтырудың жоғары көрсеткіштеріне қол жеткізіледі. Бұл мәселені шешу үшін Үкімет деңгейінде ауылдағы жас мамандарды жұмысқа орналастыруға және ауылға орнықтыруға бағытталған мемлекеттік ынталандыру мен қолдаудың қолданыстағы шараларының тиімділігін арттыру бойынша қосымша шаралар қабылдау қажет.

Ғылыми қызмет саласында алға қойылған мақсатқа қол жеткізу мынадай шаралар арқылы қамтамасыз етілетін болады:

- ПОҚ, магистранттар мен докторанттар міндетті түрде ғылыми жобаларға қатысады немесе ғылыми қызметке тартылады;

- ғылыми зерттеулердің тақырыптары пәнаралық тәсіл негізінде, сондай-ақ қолданыстағы өндірістік проблемалар мен агробизнес сұраныстарын шешу қажеттілігін ескере отырып құралады;

- ҚазҰАЗУ және сенімгерлік басқаруға берілген ҒЗИ ғалымдары халықаралық ғылыми жобаларды іске асыруға қатысады;

- ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыруға және оларды өндіріске енгізуге баса назар аударылады.

ҚазҰАЗУ-дың үшінші миссиясы саласында алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін нысаналы өңірде тұрақты түрде жұмыс істейтін білім тарату орталықтарын, шағын инновациялық кәсіпорындар желісін құру, сондай-ақ өңірлік бизнес-жобаларды іске асыруға қатысу көзделеді.

7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелерін сипаттау

Бағдарламаны іске асыру 2028 жылдың соңына қарай мынадай нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді.

ҚазҰАЗУ жаңартылған материалдық-техникалық және зертханалық базасы бар әлемдік деңгейдегі зерттеу университетіне айналады, онда ғылыми зерттеулерді орындау, білім беру үдерісі және ҒҒТҚН нәтижелерін өндіріске енгізу интеграцияланып, біртұтас жұмыс істейтін болады.

Аграрлық білім беруді жаңғырту жөніндегі міндеттерді шешу үшін білім беру процесі түбегейлі реформаланатын болады. Ол «алған білімді іс жүзінде қолдануды үйренуге үйрету» қағидатына бағытталады. Білім беру бағдарламаларын жедел жаңарту тетігі құрылатын болады, олар дуальды оқыту арқылы практикалық бағытқа ие болады, университетте студенттердің алған теориялық білімдері ҒЗИ және ТШ жанынан құрылған оқу және ғылыми-

өндірістік платформаларда өткізілетін сабақтарда практикалық дағдылармен бекітілетін болады. Студенттердің практикалық сабақтары мен өндірістік практикасы ауылшаруашылығы жұмыстарын жүргізу мерзімдерімен үйлестірілетін болады.

ЖОО-ның халықаралық білім беру бағдарламаларының саны 12 бірлікті, оқытушылық қызметке тартылған шетелдік сарапшылардың үлесі – 10%-ті құрайды. ҚазҰАЗУ түлектерінің біліктілік деңгейі артады. Жоғары оқу орнын бітіргеннен кейінгі бірінші жылы түлектердің жұмысқа орналасу үлесі 87%-ке жетеді.

«Ташкент ирригация және ауыл шаруашылығын механикаландыру инженерлері институты» ұлттық зерттеу университеті филиалының қызметі кеңейтіледі, қосымша АҚШ-тың жетекші аграрлық жоғары оқу орындарының бірінің филиалы ашылады.

Ғылыми-зерттеу қызметі одан әрі дамиды, ғылым мен білімнің интеграциясы күшейе түседі. Зерттеушілер саны 31%-ке артады, барлық магистранттар мен докторанттар ғылыми жобаларға, МҚБ, МҚ, сондай-ақ халықаралық ғылыми жобаларға қатысу есебінен ғылыми қызметке тартылатын болады.

Патенттік белсенділік 26,4%-ке өседі, жоғары рейтингті Q1, Q2 Journal Citation Reports JCR басылымдарындағы университет қызметкерлерінің мақалалары мен шолуларының саны 160-қа жетеді. ҒЗИ базасында кемінде 50 магистрант пен PhD докторантты бірлесіп даярлау жүзеге асырылатын болады. Университеттің ПОҚ штатындағы ҒЗИ ғалымдарының саны қоса атқарушылық және/немесе сағатпен төлеу шарты негізінде 80 адамды құрайды.

Корпоративтік басқарудың тиімді моделі құрылады және университеттің зияткерлік әлеуеті күшейеді. Ғылыми кеңестің зерттеу және академиялық қызметті дамыту мәселелеріндегі рөлі артады. ҒЗТКЖ жүзеге асыратын ғалымдар мен зерттеушілердің жалпы санына шаққанда жас ғалымдардың үлесі 45%-ті, корпоративтік басқару жүйесіне тартылған ПОҚ-тың үлесі 60%-ті, ұйымдастырылған қоғамдық қызметке тартылған білім алушылардың үлесі 60%-ті құрайды.

ҒҒТҚН коммерцияландыру экожүйесі және Экстеншн жүйесі дамитын болады. Аяқталған қолданбалы ғылыми-зерттеу жұмыстарының жалпы санына шаққанда коммерцияланатын жобалардың үлесі 40%-ті құрайды. Нысаналы өңірде кемінде 30000 АӨК субъектісін қамтитын 8 тұрақты түрде жұмыс істейтін білім тарату орталығы құрылатын болады. Ауылшаруашылығы тауарын өндірушілерге білім беру үшін практикалық семинарлармен, ғалымдардың жеке консультацияларымен қатар, белгіленген жерге барып, цифрлық технологиялардың мүмкіндіктері толық көлемде пайдаланылатын болады. ҚазҰАЗУ веб-сайты білімді тарату бойынша қосымша функционалмен кеңейтіледі. Онда ҚазҰАЗУ-мен ынтымақтастықтың арқасында жоғары өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізген және үздік құзыреттерге ие АӨК субъектілері туралы фильмдер, фото және бейнематериалдар орналастырылатын қосымша блок пайда болады. Мұның бәрі ауылшаруашылығы тауарын өндірушілер мен олардың мамандарын онлайн оқыту және консультация беру үшін пайдаланылады.

Университеттің ғылыми-білім беру инфрақұрылымы мен цифрлық архитектурасы дамиды: зертханалардың жаңартылған жабдықтарының үлесі 15%-ті, IT-инфрақұрылымын жаңарту 60%-ті құрайды.

Білім алушылар мен ПОҚ-тың әлеуметтік және тұрмыстық жағдайлары жақсарады. 450 және 200 орындық білім алушылар мен жас ғалымдарға арналған екі жаңа жатақхана іске қосылады. 10 студенттік жатақхана мен 8 оқу ғимараты қайта жаңартылады.

Ғылыми-білім беру платформалары құрылады, атап айтқанда: сүтті және етті ірі қара малшаруашылығы, ешкі шаруашылығы, құс өсіру жөніндегі смарт-фермалар, сондай-ақ микроклоналды көбейту зертханасының өнімдерін одан әрі көбейтуге арналған заманауи тәлімбақ пен жылыжай. Сонымен қатар ҒЗИ-дің ғылыми инфрақұрылымы да жетілдіріледі.

Ең алдымен, университеттің өзінің шаруашылық және шаруашылық келісімшарттық қызметін, басқаруға берілген ведомстволық бағынысты құрылымдар мен субъектілерді дамыту, сондай-ақ роялтиге түсетін көлемдерді ұлғайту есебінен ҚазҰАЗУ-дың қаржылық тұрақтылығы артады, бұл болашақта өз инвестициялары есебінен оқу, ғылыми және өндірістік базаны жаңартуға және кеңейтуге мүмкіндік береді.

8. Бағдарламаны іске асыру барысын мониторингтеу және ілгерілеуін бағалау

Бағдарламаны іске асыру барысы ҚазҰАЗУ-дың барлық басқару органдары мен оның құрылымдық бөлімшелерінің тұрақты бақылауында болады. Бағдарламада көрсетілген нысаналы индикаторлар мен іс-шаралар жоспарына құрылымдық бөлімшелердің қол жеткізу барысын талдау мен жедел бақылауды жүзеге асыруды университеттің арнайы құрылған Стратегия және талдау департаменті үйлестіреді. Бағдарламаның орындалу барысы туралы құрылымдық бөлімшелердің тұрақты, жылына кемінде 2 рет есеп беруі белгіленеді.

Университеттің әрбір қызметкерінің қызметін бағалау, оның рейтингін, еңбекақы төлеу деңгейін және материалдық сыйақыны айқындау жүйесінде оның осы Бағдарламаның мақсатты индикаторларын орындау дәрежесі шешуші мәнге ие болады.

Бағдарламаны іске асыру барысын мониторингтеу және ілгерілеуін бағалау 2 және 3-қосымшаларда көрсетілген нысаналы индикаторларға және іс-шаралар жоспарына сәйкес жүзеге асырылатын болады.

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының 2024 – 2028 жылдарға арналған даму бағдарламасының құрылымына 2 - қосымша

ҚазҰАУ даму бағдарламасының нысаналы индикаторлары

№ п/п	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	2023 жылы, нақты	Жоспарлы кезеңде				
				2024	2025	2026	2027	2028
Мақсат - ҚазҰАЗУ-ды Халықаралық деңгейдегі аграрлық зерттеу университетіне айналдыру								
1 міндет. Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту, ғылым мен білім беруді одан әрі интеграциялау								
1.	2023 жылғы зерттеушілердің жалпы санынан зерттеушілер саны	адам %	152 27	160 27	170 28	180 29	190 30	220 31
2.	Өтінім берушілердің патенттік белсенділігінің өсуі	%	19,3	21,2	22,3	24,1	25,8	26,4
3.	Q1, Q2 Journal Citation Reports JCR жоғары рейтингті басылымдарындағы университет қызметкерлерінің мақалалары мен шолуларының саны	бірлік	140	144	147	150	155	160
4	Ғылыми жобалардың жалпы санынан іске асырылатын халықаралық ғылыми жобалардың үлесі	%	5,0	7,5	9,5	11,0	13,0	14,5
2-міндет. Аграрлық білім беруді жаңғырту								
1.	ЖОО бітіргеннен кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналасқан түлектердің үлесі	%	84	85	85	86	86	87
2.	QS-WUR рейтингіндегі ЖОО позициясы	орын	641	630	600	580	550	515
3.	Студенттердің жалпы санынан ЖОО-дағы	%	8	9	10	11	12	14

	шетелдік студенттердің үлесі (коэф. 2)							
4.	Оқытушылық қызметке тартылған шетелдік сарапшылардың үлесі	%	9	9,1	9,2	9,5	9,8	10
5.	Білім алушылар мен профессор-оқытушылық құрамның білім беру қызметтерінің сапасына және экожүйеге қанағаттану дәрежесі	%	86	87	88	89	90	91
3-міндет. Корпоративтік басқарудың тиімді моделін құру және университеттің зияткерлік әлеуетін нығайту								
1.	ҒЗТҚЖ жүзеге асыратын ғалымдар мен зерттеушілердің жалпы санынан жас ғалымдардың үлесі	%	20	25	30	35	40	45
2.	Біліктілігін арттырған және шетелдік тағылымдамадан өткен ПОҚ үлесі (коэф. 2)	%	160	160	170	170	180	180
3.	Корпоративтік басқару жүйесіне тартылған ПОҚ үлесі	%	35	40	45	50	55	60
4.	Азаматтық және патриотизм деңгейін арттыру мақсатында ұйымдастырылған қоғамдық қызметке, оның ішінде студенттік өзін-өзі басқару және дебаттық, волонтерлік қозғалысқа тартылған білім алушылардың үлесі	%	30	40	45	50	55	60
4- міндет. ҒҒТҚН коммерцияландыру экожүйесін және Экстеншн жүйесін дамыту								
1.	Аяқталған қолданбалы ғылыми-зерттеу жұмыстарының жалпы санынан коммерцияланып жатқан жобалардың үлесі	%	13	15	20	25	30	40
2.	ҒҒТҚН коммерцияландыру жобаларын және қолданбалы ғылыми зерттеулерді жеке қоса қаржыландыру үлесі	%	10	10	12,9	15	20	30
3	МҚБ шеңберінде аграрлық ғылымды бюджеттік қаржыландырудың жалпы көлемінен АӨК субъектілерін ғылыми сүйемелдеуден түсетін	%	5	5	5	7	8	10

	кірістердің үлесі							
5- міндет. Университеттің ғылыми-білім беру инфрақұрылымын және цифрлық архитектурасын дамыту								
1.	Зертханалардың жаңартылған жабдықтарының үлесі	%	10	10	12	12	15	15
2.	ІТ инфрақұрылымының жаңартылу үлесі	%	6	10	20	30	45	60
3.	ЖОО-ның жалпы табысынан ЖОО-ны дамытуға тартылған инвестициялардың үлесі, оның ішінде эндаумент қоры (коэф. 2)	%	-	-	1	2	3	4
4.	Студенттік жатақханалардағы төсек-орындардың саны	мест	-	-	450	-	200	-

2024 – 2028 жылдарға арналған даму
бағдарламасының құрылымына
3 - қосымша

**Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымын дамыту бағдарламасының нысаналы индикаторларын
іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары**

№ п/п	Іс-шаралардың атауы	Өлшем бірлігі	Тікелей нәтижелер көрсеткіштері						Аяқталу нысаны
			2023 (нақтылы)	2024	2025	2026	2027	2028	
1-міндет. Ғылыми-зерттеу қызметін дамыту, ғылым мен білім беруді одан әрі интеграциялау									
1.	Ғылыми-зерттеу жобалары мен бағдарламаларының, оның ішінде орындалып жатқан бағдарламалардың жалпы саны: - халықаралық ынтымақтастық аясында; - ҚР АШМ, ҚР ҒжЖБМ ғылыми ұйымдарымен бірлесіп	бірлік	38 + 20 аяқталған	40	42	44	46	48	Келісімшарттар, меморандумдар
			2	3	4	5	6	7	
			8	9	10	11	12	13	
2.	Web of Science немесе Scopus-та индекстелген халықаралық рейтингтік журналдарда соңғы бес жыл ішінде жарияланған ғылыми мақалалардың дәйексөздерінің орташа деңгейі	бірлік	3.11	3,12	3,13	3,14	3,15	3,16	Деректер базасынан алынған мәліметтер
3.	Ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысатын ПОҚ үлесі (коэф. 2)	%	54	56	58	60	70	80	Бұйрықтар
4.	Мемлекеттік бюджет есебінен іске асырылған ҒЗЖ шеңберінде алынған патенттер саны	бірлік	24	26	28	30	35	40	Патенттер, авторлық куәліктер
5.	Халықаралық патенттер саны	бірлік	0	1	2	3	4	4	Патенттер
6.	Отандық ғылымның халықаралық ғылыми кеңістікке интеграциялануын күшейту үшін жетекші әлемдік ғылыми	бірлік	23	25	28	29	32	35	Шарттар

	орталықтармен жасалған шарттар (меморандумдар) саны								
7.	ҒЗИ базасында магистранттар мен PhD докторанттарды бірлесіп даярлау	адам	20	22	24	26	28	32	Бұйрықтар, есептік ақпарат
8.	Университеттің ПОҚ штатында қоса атқару және/немесе сағаттық төлем шарттарымен жұмыс істеп жүрген ҒЗИ ғалымдарының саны	адам	40	45	50	60	70	80	Бұйрықтар, штат кестесі
9.	ҒЗИ - мен бірлескен диссертациялық кенестердің саны	бірлік	9	9	9	9	9	9	Дискеңес құрамы туралы бұйрық
10.	MBA, DBA бағдарламаларының саны	бірлік	2	2	3	3	4	4	MBA, DBA бағдарламалары
11.	Докторантурадан кейінгі бағдарламалар саны	бірлік	-	-	1	2	3	4	Постдокторантура бағдарламалары

2-міндет. Аграрлық білім беруді жаңғырту

1.	Білім алушылар контингенті	адам	5800	6100	6600	7200	8000	9000	Статистикалық есеп беру
2.	Салалық қауымдастықтар мен кәсіпорындардың тапсырысы бойынша әзірленген инновациялық ББ үлесі	%	-	2	3	4	5	7	Инновациялық білім беру бағдарламалары
3.	QS рейтингінің ТОП-700 қатарындағы серіктес жоғары оқу орындарымен қос дипломды білім беру шеңберіндегі білім беру бағдарламаларының саны	атауы	2	2	3	3	4	6	Білім беру бағдарламалары
4.	Студенттердің жалпы санынан оқу жылында кемінде триместр, семестр мерзіміне академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша шетелге кеткен студенттер үлесі	%	2,0	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	Бұйрықтар
5.	Студенттердің жалпы санынан оқу жылында кемінде триместр, семестр	%	5,5	5,7	6,0	6,2	6,5	7,0	Бұйрықтар

	мерзіміне академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша шетелден келген студенттер үлесі								
6.	ЖОО-ның халықаралық білім беру бағдарламаларының саны	бірлік	7	7	8	8	9	12	Халықаралық білім беру бағдарламалары
7.	ПОҚ-тың жалпы санынан ағылшын тілінде сабақ беретін ПОҚ үлесі	%	7,2	10	12	15	20	25	Сертификаттар
8.	QS-BY SUBJECT, ТОП-700-ге енген бағдарламалар саны	бірлік	1	1	2	2	3	3	Есептік мәліметтер
9.	«Ташкент ирригация және ауылшаруашылығын механикаландыру инженерлері институты» ҒЗУ филиалы үшін серіктес ЖОО-мен бірлесіп әзірленген білім беру бағдарламаларының саны	бірлік	3	3	3	6	6	6	Білім беру бағдарламалары
10.	ЖОО базасында құрылған филиалдың бағдарламалары бойынша білім алушылар контингенті	адам	15	20	30	40	50	50	Бұйрықтар
11.	Ауыл шаруашылығы және ветеринариялық бағыт бойынша дуальді оқыту жүйесі бойынша оқитын студенттер саны	адам	1365	1500	1500	1600	1600	1700	Келісімшарттар, бұйрықтар
3-міндет. Корпоративтік басқарудың тиімді моделін құру және университеттің зияткерлік әлеуетін нығайту									
1.	Ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын жас ғалымдардың саны	адам	30	40	50	60	75	100	Бұйрықтар
2.	Әлемнің жетекші жоғары оқу орындары мен ғылыми орталықтарында, оның ішінде ғылым үшін заманауи менеджерлерді даярлау бойынша тағылымдамадан өткен ПОҚ саны	адам	72	80	90	110	120	130	Сертификаттар

3.	Басқа жоғары оқу орындары, колледждер, ҒЗҰ қызметкерлеріне ұсынылатын біліктілікті арттыру бағдарламаларының саны	атауы	41	50	60	70	80	90	Біліктілікті арттыру бағдарламалары
4.	«Үздік ғылыми қызметкер», «Жоғары оқу орнының үздік оқытушысы» сыйлықтары, ғылым саласындағы еңбегі үшін көрнекті ғалымдарға мемлекеттік сыйлықтар мен стипендиялар беру жөніндегі жыл сайынғы конкурстарға қатысу	адам	19	20	25	30	35	40	Бұйрықтар
5	Күміс университетінің бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	адам	6	10	12	14	16	18	Бұйрықтар, сертификаттар
6.	Бейресми білім беру бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	адам	0	10	50	100	150	200	Бұйрықтар, сертификаттар

4-міндет. Ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерциализациялаудың экожүйесін және Экстеншн жүйесін дамыту

1.	Ғылыми-зерттеу қызметінің коммерциаланған жобаларының саны	бірлік	3	4	6	9	12	14	шарттар, енгізу актілері
2.	Ғылыми жобалардың жалпы санынан ЖОО-ның ғалымдары мен білім алушыларының жүзеге асырған стартап жобалардың үлесі	%	21	24	25	26	28	30	Стартап-жобалар
3.	Білімді тарату жүйесінің қызметі қамтыған АӨК субъектілерінің саны	бірлік	25	1000	5000	10000	20000	30000	шарттар
4.	Қызметтер көрсету туралы шарттар саны	бірлік	76	80	90	100	200	300	шарттар
5.	Ғылыми және инновациялық қызмет (Extension services) саласы бойынша ірі бизнес өкілдерімен қамқоршылыққа алу бойынша жасалған келісімдер мен меморандумдар саны	бірлік	0	5	15	20	30	50	меморандумдар

6.	Қолданбалы ғылыми зерттеулер мен коммерциаланатын ҒҒТҚН жобаларын жеке қоса қаржыландыру көлемі (жергілікті атқарушы органдар, бизнес өкілдері)	мың.тг.	1 970	2 535	2 535	3 000	5 000	10 000	шарттар
7.	Коммерциаланатын жобалар мен инновациялық әзірлемелер, ғылыми қызметтен алынған кіріс үлесі	%	17	20	23	25	27	30	Шарттар, орындалған жұмыстардың актілері
5 - міндет. Университеттің ғылыми-білім беру инфрақұрылымын және цифрлық архитектурасын дамыту									
1.	АӨК дамытудың басым бағыттары бойынша ғылыми-технологиялық және инжинирингтік парктер құру	бірлік	0	0	0	1	2	3	Бұйрықтар, пайдалануға беру актілері
2.	Ұжымдық пайдаланылатын жаңа ғылыми-инновациялық зертханалар құру	бірлік	0	1	2	3	5	7	Бұйрықтар
3.	Аккредиттелген және сертификатталған зертханалар саны	бірлік	4	4	4	5	6	7	Сертификаттар
4.	Цифрландырылған қағаз тасығыштардың үлесі (ғылыми еңбектер, жарияланымдар және т. б.)	%	40	50	60	70	80	90	Электрондық форматтағы есептік ақпарат
5.	АШТӨ-мен өзара іс-қимылдың цифрлық платформасын құру, ҒЗИ технологиялардың интеграторы, тасымалдаушысы немесе мұрагері ретінде әрекет етеді	ед.	-	-	1	1	1	1	Цифрлық платформа
6.	Coursera халықаралық білім беру платформасына қол жеткізген білім алушылардың үлесі	%	50	55	60	65	70	75	Сертификаттар
	Бюджеттен тыс қаражаттан инвестициялық шығыстар								

7.	Қолданыстағы әлеуметтік және қызмет инфрақұрылымдарын қайта жөндеу	мың тг		993538,8	1150000,0	1210000,0	2900000,0	3200000,0	Пайдалануға енгізу актісіі
	МЖӘ шеңберінде								
8.	1 студенттік 450 орындық жатақхана құрылысына жіберілетін инвестиция (Бас кампус)	мың тг			2300000,0				Пайдалануға енгізу актісіі
	РБ								Пайдалануға енгізу актісіі
	Барлығы	мың тг			7365884,9	5830814,3	6922961,7	5070712,6	
9	Оның ішінде	мың тг							
10	Жаңа оқу зертханаларын салу	мың тг			1011274,4	675462,5	1155198,4	442395,5	
11	Қолданыстағы зертханаларды жаңғырту	мың тг			982953,4	660344,3	425201,7	418837,1	
12	Қолданыстағы ғылыми өндірістік зертханаларды жаңғырту	мың тг			3077652,6	915119,8		500000,0	
13	Жаңадан ғылыми өндірістік оқу платформаларын салу	мың тг				300000,0	1200000,0		
14	Жаңадан әлеуметтік және қызмет көрсететін инфрақұрылымдарды салу	мың тг			894003,4	739564,9	2132561,6	1659480,0	
15	Қолданыстағы әлеуметтік және қызмет көрсететін инфрақұрылымдарды жаңғырту	мың тг			1400000,0	2540323,2	2009999,6	2050000,0	
16	Басқаруға берілген ҒЗИ мен ТШ материалдық базасын нығайту	мың тг			7365884,9	5830814,3	6922961,7	5070712,6	
	Барлық инвестициялық шығындар	мың тг	1092400,0	993538,8	10815883,7	7040814,4	9822961,7	8270712,6	

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті»
 коммерциялық емес акционерлік қоғамының
 2024 – 2028 жылдарға арналған даму
 бағдарламасының құрылымына

ҚазҰАЗУ дамыту бағдарламасын іске асыру үшін қаржы ресурстарына жалпы қажеттілік

№ п/п	Шығын түрлері	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)				оның ішінде жылдар бойынша																
						2024			2025				2026			2027			2028			
		барлығ ы	Оның ішінде			барлығ ы	Оның ішінде			барлығ ы	Оның ішінде			барлығ ы	Оның ішінде			барл ығы	Оның ішінде			
			РБ	МЖС	УБ		РБ	УБ	РБ		МЖС	УБ	РБ		УБ	РБ	БУ		РБ	УБ		
1	Жаңа оқу зертханаларын құруға	3284330,8	3284330,8						1011274,4	1011274,4				675462,5	675462,5		1155198,4	1155198,4		442395,5	442395,5	
2	Қолданыстағы оқу зертханаларын жаңғыртуға	2487336,5	2487336,5						982953,4	982953,4				660344,3	660344,3		425201,7	425201,7		418837,1	418837,1	
3.	Қолданыстағы оқу-ғылыми-өндірістік платформаларды жаңғыртуға	4492772,4	4492772,4						3077652,6	3077652,6				915119,8	915119,8					500000	500000	
4	Жаңа әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымын құруға	3800000,0	1500000,0	2300000,0					2300000,0		2300000,0			300000,0	300000,0		1200000,0	1200000,0				
5	Қолданыстағы әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымын қайта құруға	14879148,7	5425609,9		9453538,8	993538,8		993538,8	2044003,4	894003,4		115000,0	1949564,9	739564,90	121000,0	5032561,6	2132561,6	290000,0	4859480,0	1659480,0	3200000,0	
6	ҚазҰАЗУ басқармасына берілген ҒЗИ және ТШ материалдық-техникалық базасын нығайтуға	8015360,0	8015360,0						1400000,0	1400000,0			2555360,0	2555360,0		2010000,0	2010000,0		205000,0	2050000,0		
	Барлығы	36943911,2	25190372,4	2300000,0	9453538,8	993538,8		993538,8	10815883,7	7365883,7	2300000,0	1150000,0	7040814,4	5830814,4	1210000,0	9822961,7	6922961,7	2900000,0	8270712,6	5070712,6	3200000,0	

«Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті»
коммерциялық емес акционерлік қоғамының
2024 – 2028 жылдарға арналған даму
бағдарламасының құрылымына
5- қосымша

ҚазҰАЗУ оқу-білім беру зертханаларын дамыту үшін қаржы ресурстарына жалпы қажеттілік

1) Жаңа оқу зертханаларын құруға

№ п / п	Факультет	Кафедра	Зертханалардың атауы	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)		оның ішінде жылдар бойынша														
						2024			2025			2026			2027			2028		
						Барлығы	оның ішінде РБ		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде	
				РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ			
1	Агробиология	Топырактану, агрохимия және экология	Экология бойынша сандық зертхана	162944,6	162944,6				1307,8	1307,8		3 477,6	3 477,6		144008,3	144008,3		14 150,9	14 150,9	
		Агрономия, селекция және биотехнология	Нақты егіншілік және ауыл шаруашылығын цифрландыру	31800,0	31800,0				31800,0	31800,0										
			Топырақтың агрофизикалық зерттеу	6 447, 2	6 447, 2							6 447,2	6 447,2							
		Жеміс-көкөніс шаруашылығы , өсімдік қорғау және карантин	Жеміс-көкөніс өнімдерінің сапасы мен экологиялық тазалығы	216839,8	216839,8				14429,2	14429,2		88516,0	88516,0		63000,0	63000,0		50894,6	50894,6	
2	Зооинженерия және тағам өндірісінің технологиясы	Зооинженерия	Мал шаруашылығы өнімдері мен мал азығын зоотехникалық талдау	232155,8	232155,8				232155,8	232155,8										
			Жалпы және молекулалық генетика	84770,8	84770,8								84770,8	84770,8						
		Тағам өнімдерінің технологиясы және қауіпсіздігі	Тағам өнімдерін бақылау-аналитикалық зертханасы	505320,6	505320,6				115330,8	115330,8		218210,3	218210,3		171779,5	171779,5				
3	Ветеринария	Физиология, морфология және биохимия	Ұлпалық (тін) инженерия	100 000,0	100 000,0									57 650,0	57 650,0		42 350,0	42 350,0		
		Биологиялық қауіпсіздік	Биологическая безопасность (BSL2)	130 500,0	130 500,0				20 000,0	20 000,0		110500,0	110500,0							
		Микробиология, вирусология және иммунология	Бактериология	128 948,1	128 948,1				15 697,4	15 697,4		57 005,9	57 005,9		56 244,8	56 244,8				

		Акушерство, хирургия и биотехнология воспроизводств животных	Ветеринарлық оқу клиника	80286,4	80286,4										80286,4	80286,4				
4	Су, жер және орман ресурстары	Жер ресурстары және кадастр	Жерді қашықтықтан зондтау	40283,3	40283,3			25246,1	25246,1		15037,2	15037,2								
			ГАЖ және цифрлық карта жасау	49574,9	49574,9			49574,9	49574,9											
		Орман ресурстары, аңшылықтану және балық шаруашылығы	Дендрохронология	23048,7	23049,7			23048,7	23049,7											
			Аквакультура	10650,0	10650,0			10650,0	10650,0											
			Териология	7622,4	7622,4			7622,4	7622,4											
			Ағаштан жасалған бұйымдар технологиясы	7805,8	7805,8			7805,8	7805,8											
			Экологиялық мониторинг	55522,6	55522,6									55522,6	55522,6					
5	Инженерлік-техникалық	Машина пайдалану	Термопласты (полиэтилен) монтаждау және қосу	111936,0	111936,0									111936,0	111936,0					
		IT-технологиялар және автоматтандыру	Жасанды интеллектті зерттеу	40076,0	40076,0			40076,0	40076,0											
			Бақылау-өлшеу аспаптарын және кабельдік желілерді монтаждауды автоматты бақылау	53533,5	53533,5			53533,5	53533,5											
		Энергия үнемдеу және автоматика	«Агроинженерия» оқу-ғылыми-өндірістік орталығы	53557,9	53557,9			53557,9	53557,9											
6	«Бизнес және құқық» жоғары мектебі	Менеджмент және агробизнесісті ұйымдастыру	Инновациялық бизнес және кәсіпкерлік	14628,2	14628,2			14628,2	14628,2											
		Есеп және аудит	IC:Бухгалтерия	11272,8	11272,8			11272,8	11272,8											
		Құқық	Заң клиникасы	10484,6	10484,6						10484,6	10484,6								
7		Дене тәрбиесі және спорт кафедрасы	Кинезиотерапия	2340,8	2340,8			1557,1	1557,1		783,7	783,7								
8		Жалпы білім беру кафедрасы	«KazNARU» тілдерді оқытудың инновациялық-технологиялық орталығы	661980,0	661980,0			161980,0	161980,0		100000,0	100000,0		200000,0	200000,0		200000,0	200000,0		

			Сандық технологияларды оқытудың инновациялық орталығы	450000,0	450000,0			120000,0	120000,0		65000,0	65000,0		130000,0	130000,0		135000,0		
	Барлығы			3284330,8	3284330,8			1011274,4	1011274,4		675462,5	675462,5		1155198,4	1155198,4		442395,5	442395,5	3284330,8

2) қолданыстағы зертханаларды жаңғыртуға

№ п / п	Факультет	Кафедра	Зертханалардың атауы	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)		оның ішінде жылдар бойынша														
						2024			2025			2026			2027			2028		
				Барлығы	оның ішінде РБ	Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде	
							РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ
1	Агробиология	Топырақтану, агрохимия және экология	Агрохимия	8124,8	8124,8				8124,8	8124,8										
			А/ш жерлеріне мониторинг жүргізу	48239,0	48239,0						48239,0	48239,0								
			Топырақтану	17589,6	17589,6				17589,6	17589,6										
		Агрономия, селекция және биотехнология	Селекция және тұқым шаруашылығы	16145,0	16145,0				16145,0	16145,0										
			Биотехнология және биоинженерия	198988,4	198988,4				1190,5	1190,5					197 797, 9	197 797, 9				
			Агрометеорология	14319,0	14319,0							14319,0	14319,0							
		Жеміс-көкөніс шаруашылығы, өсімдік қорғау және карантин	Бейорганикалық химия	19294,0	19294,0				2683,0	2683,0		4766,0	4766,0		6039,0	6039,0		5806,0	5806,0	
			Органикалық химия	11450,3	11450,3				290,0	290,0		1271,5	1271,5		5318,8	5318,8		4570,0	4570,0	
			Аналитикалық химия	29173,9	29173,9				2090,4	2090,4		3958,7	3958,7		7583,9	7583,9		15540,9	15540,9	
			Физикалық және коллоидты химия	43730,4	43730,4				7936,6	7936,6		8003,8	8003,8		15058,3	15058,3		12731,7	12731,7	
2	Ветеринария	Физиология, морфология және биохимия	Морфологиялық, физиологиялық-биохимиялық	31749,9	31749,9				31749,9	31749,9										
		Акушерлік, хирургия және жануарлардың өсіп өну биотехнологиясы	Репродуктология және хирургиялық патология	119775,5	119775,5				119775,5	119775,5										
		Клиникалық	Фармацевтикалық	61340,0	61340,0				61340,0	61340,0										

			Автотрактор көлігі	153750,0	153750,0												153750,0	153750,0		
		Аграрлық техника және механикалық инженерия	Сауу машиналары	14823,8	14823,8				3573,8	3573,8		2424,6	2424,6		4311,7	4311,7		4513,7	4513,7	
			Жемшөп әзірлеуіш және таратқыш машиналар	20162,0	20162,0				2053,1	2053,1		768,0	768,0		16195,5	16195,5		1145,4	1145,4	
			Металл кескіш станоктарда өңдеу	78485,2	78485,2				12646,4	12646,4		4732,0	4732,0		31968,4	31968,4		29138,4	29138,4	
			Материалдар кедергісі және машиналар мен механизмдер теориясы	13187,9	13187,9				5098,1	5098,1		6771,4	6771,4		252,5	252,5		1065,9	1065,9	
			Қой қырқуды механикаландыру	3409,2	3409,2										3409,2	3409,2				
			Энергия үнемдеу және автоматика	Электротехнологиялар	6835,0	6835,0				2635,0	2635,0		4200,0	4200,0						
			Жылу энергетикасы	25162,0	25162,0				19437,0	19437,0		5725,0	5725,0							
			Энергетикалық жүйелерді жобалау	54199,0	54199,0							54199,0	54199,0							
		Қазақ-Жапон инновациялық орталығы	Жасыл биотехнология және клеткалық инженерия	680860,0	680860,0				222500,0	222500,0		371000,0	371000,0		87360,0	87360,0				
			Электронная микроскопия	150000,0	150000,0													150000,0	150000,0	
		Микроклоналды көбейту зертханасы		147565,1	147565,1				110215,8	110215,8		37349,3	37349,3							
	Барлығы			2487336,5	2487336,5				982953,4	982953,4		660344,3	660344,3		425201,7	425201,7		418837,1	418837,1	

«2024-2028 жылдарға арналған «Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының даму бағдарламасының құрылымына
6- қосымша

ҚазҰАЗУ жаңа ғылыми-білім беру өндірістік платформаларын құруға қаржы ресурстарына қажеттілік

№ п / п	Ғылыми-білім беру өндірістік платформаларының атауы	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)		оның ішінде жылдар бойынша														
				2024			2025			2026			2027			2028		
				Барлығ ы	оның ішінде		Барлығ ы	оның ішінде		Барлы ғы	оның ішінде		Барлы ғы	оның ішінде		Барлығ ы	оның ішінде	
		Барлығы	оның ішінде РБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ
1	Смарт- фермалар	3078772,4	3078772,4					1763652,6	1763652,6		815119,8	815119,8					500000	
2	Орман көшетжайы	1414000,0	1414000,0					1314000,0	1314000,0		100000,0	100000,0						
	Барлығы:	4492772,4	4492772,4					3077652,6	3077652,6		915119,8	915119,8					500000	

«2024-2028 жылдарға арналған «Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының даму бағдарламасының құрылымына 7-ші қосымша

ҚазҰАЗУ әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымының материалдық-техникалық базасын нығайтуға қаржы ресурстарына қажеттілік

1) жаңа әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымын құру

№ / п	Әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымының атауы	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)			оның ішінде жылдар бойынша														
					2024			2025				2026			2027			2028	
		Барлығы	оның ішінде РБ	МЖС	Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде	
						РБ	УБ		РБ	МЖС		УБ	РБ		УБ	РБ		УБ	РБ
1	Бас кампустың 450 орындық жатақхана	2300000,0		2300000,0				2300000,0		2300000,0									
2	ҚазЕжӨШҒЗИ-дағы жатақхана	1500000,0	1500000,0								300000,0	300000,0		1200000,0	1200000,0				
	Барлығы	3800000,0	1500000,0	2300000,0				2300000,0		2300000,0		300000,0	300000,0		1200000,0	1200000,0			

2) қолданыстағы әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымын жаңғырту

№ / п	Әлеуметтік және қызмет көрсету инфрақұрылымының атауы	Қаржы ресурстарына қажеттілік (мың теңге)			оның ішінде жылдар бойынша														
					2024			2025			2026			2027			2028		
		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде				
			РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ			
1	АТ-инфрақұрылымын, серверлік және желілік инфрақұрылымды толықтырып жабдықтау	3507714,0	1097801,7	2409912,3	358714,0		358714,0	445605.4	291003.4	154602.0	527100.0	431664.9	95435.1	970900,0	355373.0	615527,0	1205394,6	19760.4	1185634,2
2	Кітапхананы қайта жабдықтау	407034,7	103000,0	304034,7	10324,8		10324,8	146803,4	103000.0	43803.4	105864,9		105864.9	69561,6		69561,6	74480,0		74480,0
3	Баспахананың құрал жабдықтарын жаңғырту	89400,0		89400,0	29500,0		29500,0	51200,0		51200.0	8700,0		8700.0						
4	Жатақхана мен оқу ғимараттарын қайта құру	10695000,0	4224808,2	6470191,8	595000,0		595000,0	1220394.6	500000.0	720394.6	1307900.0	307900.0	1000000.0	3992100,0	1777188,0	2214911.4	3654085,4	1639719,6	1939885.8
5	Оқу шаруашылығының жатақханасын қайта құру	180000,0		180000,0				180000.0		180000.0									
	Барлығы	14879148.7	5425609,9	9453538,8	993538.8		993538.8	2044003.4	894003.4	1150000.0	1949564.9	739564.9	1210000.0	5032561,6	2132561,6	2900000,0	4859480,0	1659480,0	3200000,0

«2024-2028 жылдарға арналған «Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының даму бағдарламасының құрылымына 8-шы қосымша

ҚазҰАЗУ-ға басқаруға берілген ҒЗИ мен ТШ материалдық-техникалық базасын нығайтуға қаржы ресурстарына қажеттілік

№	ҒЗИ мен ТШ	Объектінің және жабдықтың	Қаржы ресурстарына	оның ішінде жылдар бойынша
---	------------	---------------------------	--------------------	----------------------------

п / п	атауы	атауы	қажеттілік (мың теңге)		2024			2025			2026			2027			2028		
			Барлығы	оның ішінде РБ	Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде		Барлығы	оның ішінде	
						РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ		РБ	УБ
1	ҚазЕжӨШҒЗИ	Отандық тұқым шаруашылығы саласында "MAIZE" технопаркін құру және дамыту	384763,9	384763,9										369163,9	369163,9		15600,0	15600,0	
2	ҚЖКШҒЗИ ЖШС	Көкөніс өнімдерін өндіру, сақтау және өңдеу орталығы	985552,6	985552,6							140493,4	140493,4		75684,0	75684,0		769375,2	769375,2	
		Жеміс өнімдерін өндіру, сақтау және өңдеу орталығы	1339985,9	1339985,9							150006,6	150006,6		111036,0	111036,0		1078943,3	1078943,3	
		Оңтүстік өңірдегі жеміс өнімдерін өндіру, сақтау және өңдеу орталығы	186081,5	186081,5													186081,5	186081,5	
3	ҚазМПЖЖӨҒЗИ	Жем-шөп тұқымын сақтау орталығы	995118,5	995118,5							294555,0	294555,0		700563,5	700563,5				
		Мал шаруашылығы саласында геномдық технологиялар орталығын құру	1201716,0	1201716,0							1201716,0	1201716,0							
4	ҚКӨЖТӨ ҒЗИ	Шикізат және дайын тамақ өнімдерінің сапасын және қауіпсіздігін талдау зертханасы	1507104,4	1507104,4							753552,2	753552,2		753552,2	753552,2				
5	«Мерке» ТШ	Құлпынай мен бұталы жидектердің жылыжай питомнигі (таңқурай, қаракат, қарлыған), суару жүйесі, зертханалар	1400000,0	1400000,0				1400000,0	1400000,0										
	Барлығы		8015360,0	8015360,0				1400000,0	1400000,0		2555360,0	2555360,0		2010000,0	2010000,0		2050000,0	2050000,0	

Ескертпе: қысқарған сөздердің түсіндірмесі:

FFTKH	– ғылыми және ғылыми-техникалық қызметтің нәтижесі
ЖОО	– жоғары оқу орны
АШМ	– Ауыл шаруашылығы министрлігі
ҒЗИ	– ғылыми зерттеу институты
АҚШ	– Америка Құрама Штаты
ТМД	– Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ПОҚ	– профессор-оқытушылар құрамы
Wageningen	– Вагенинген зерттеу университеті
AgroParisTech	– АгроПарижТех
University of Nebraska-Lincoln	– Небраска Линкольн
QS-WUR	– Quacquarelli Symonds World University Rankings
АӨК	– агроөнеркәсіп кешені
STEAM	– Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics
ТИШ	– тәжірибелі шаруашылық
INRA	– International Trademark Association
INTA	– National Agricultural Technology Institute
EMBRAPA	– Brazilian Agricultural Research Corporation
NASA	– АҚШ ұлттық аэроавтика және ғарыш кеңістігін зерттеу басқармасы
МТБ	– материалдық-техникалық база
ЖІӨ	– жалпы ішкі өнім
ҒЗТКЖ	– ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар
ЮНЕСКО	– The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ҒЖБМ	– Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі
Q1, Q2 - квартиль (четверть)	– дәйексөз деңгейін, журналдың ғылыми қоғамдастыққа деген сұранысын көрсететін библиометриялық көрсеткіштермен анықталатын ғылыми журналдар санаты
МҚБ	– мақсатты қаржыландыру бағдарламасы
ГҚ	– гранттық қаржыландыру
MBA	– Master of Business Administration
DBA	– Doctor of Business Administration
БББ	– білім беру бағдарламалары
QS-BY SUBJECT	– QS-WUR пәндік рейтингі
ҒЗҰ	– ғылыми-зерттеу ұйымдары
ЖАО	– жергілікті атқарушы органдар
АШТӨ	– ауылшаруашылығы тауарын өндірушілер
РБ	– республикалық бюджет
УБ	– университет бюджеті
МЖӨ	– мемлекеттік-жекешелік әріптестік
ГАЗ	– геоақпараттық жүйе
ҚЖИО	– Қазақ-Жапон инновациялық орталығы
ТСФ	– тауарлық сүт фермасы
МІҚ	– мүйізді ірі қара
ПТР	– полимеразды тізбекті реакция
ӨФ	– өңірлік филиал